

10589

เลขรับ

11 ต.ค. 2561

วันที่

เวลา 08.55 น.

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

ที่ นร ๐๕๐๓/๓๑๔๒๕

๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างความตกลงว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างความตกลงฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างความตกลงว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างความตกลงดังกล่าว มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๗๒๒/๒๒ วันที่ ๑๑/๑๐/๖๑
เวลา ๑๓.๑๒ น. ส่ง ส.ส.ค.
สำนักการประชุม

กลุ่มงานนิติ
รับที่ ๒๓๓(๖) /๒๕๖๑
วันที่ ๑๑ ต.ค /๖๑
เวลา ๐๙.๒๐ น.
สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๕ (มัชฌิมา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (๓172/D/งาน สนธฯ/ส ส่งสภา)

ร่างความตกลงว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน
(ASEAN Agreement on Electronic Commerce)

เสนอโดย

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์

ASEAN AGREEMENT ON ELECTRONIC COMMERCE

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Republic of the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand, and the Socialist Republic of Viet Nam, Member States of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) (hereinafter collectively referred to as "Member States" or individually as "Member State");

RECOGNISING the role of electronic commerce (e-commerce) in driving economic growth and social development in the ASEAN region;

VALUING the contribution of e-commerce in enhancing connectivity and sectoral cooperation in the ASEAN region as embodied in the ASEAN Economic Community (AEC) Blueprint 2025 as adopted on 22 November 2015;

BUILDING upon Article 5 (Facilitation of the Growth of Electronic Commerce) of the *e-ASEAN Framework Agreement* signed by ASEAN Leaders on 24 November 2000 in Singapore;

ACKNOWLEDGING the important contribution of e-commerce in facilitating cross-border trade and investment, and in significantly lowering the barriers to entry and operating costs for businesses, particularly Micro, Small and Medium Enterprises;

EMPHASISING the importance of coordination and cooperation among Member States to advance the

development and use of e-commerce in the ASEAN region;
and

RECOGNISING the need to facilitate cross-border e-commerce transactions in the ASEAN region to maximise the benefits of regional economic integration,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

ARTICLE 1 DEFINITIONS

For the purposes of this Agreement:

- (a) **ATISA** means the *ASEAN Trade in Services Agreement*;
- (b) **Computing facilities** means computer servers and storage devices for processing or storing information for commercial use;
- (c) **Electronic authentication** means the process of testing an electronic statement or claim in order to establish a level of confidence in the reliability of that statement or claim;
- (d) **Electronic signature** has for each Member State the meaning set out in its laws and regulations;
- (e) **GATS** means the *General Agreement on Trade in Services*;
- (f) **Juridical person** means any legal entity duly constituted or otherwise organised under applicable law of a Member State, whether for profit or otherwise, and whether privately-owned or governmentally-owned, including any corporation, trust, partnership, joint venture, sole proprietorship or association;

(g) **Juridical person of another Member State** means a juridical person which is either:

(i) constituted or otherwise organised under the law of that other Member State, and is engaged in substantive business operations in the territory of that Member State or any other Member State; or

(ii) in the case of the supply of a service through commercial presence, owned or controlled by:

(1) natural persons of that Member State; or

(2) juridical persons of that other Member State identified under subparagraph (i);

(h) A juridical person is:

(i) **owned** by persons of a Member State if more than 50 per cent of the equity interest in it is beneficially owned by persons of that Member State;

(ii) **controlled** by persons of a Member State if such persons have the power to name a majority of its directors or otherwise to legally direct its actions;

(iii) **affiliated** with another person when it controls, or is controlled by, that other person; or when it and the other person are both controlled by the same person;

(i) **Natural person of another Member State** means a natural person who under the law of that Member State:

(i) is a national or citizen of that Member State; or

(ii) has the right of permanent residence in that Member State, where both that Member State and the Member State in which the person supplies services recognise permanent residents and accord

substantially the same treatment to their respective permanent residents as they accord to their respective nationals in respect of measures affecting trade in services;

- (j) **Personal information** means any information, including data, about an identified or identifiable individual; and
- (k) **Trade administration documents** means forms issued or controlled by a Member State which must be completed by or for an importer or exporter in relation to the import or export of goods.

ARTICLE 2 OBJECTIVES

The objectives of this Agreement are to:

- (a) facilitate cross-border e-commerce transactions in the ASEAN region;
- (b) contribute to creating an environment of trust and confidence in the use of e-commerce in the ASEAN region; and
- (c) deepen cooperation among Member States to further develop and intensify the use of e-commerce to drive inclusive growth and narrow development gaps in the ASEAN region.

ARTICLE 3 SCOPE

1. This Agreement shall apply to measures adopted or maintained by a Member State that affect e-commerce.

2. This Agreement shall not apply to government procurement.

ARTICLE 4 RELATION TO OTHER AGREEMENTS

1. Nothing in this Agreement shall derogate from the existing rights and obligations of a Member State under any other relevant ASEAN agreements¹ to which it is a party.
2. In the event of any inconsistency between this Agreement and any other relevant ASEAN agreement, that ASEAN agreement shall prevail to the extent of the inconsistency.

ARTICLE 5 PRINCIPLES

1. In the development and promotion of e-commerce, the role of each Member State shall be geared towards providing an enabling legal and regulatory environment, providing a conducive and competitive business environment, and protecting the public interest.
2. The legal and regulatory frameworks in each Member State to support e-commerce shall take into account internationally adopted model laws, conventions, principles or guidelines.
3. Each Member State shall encourage the use of alternative dispute resolution to facilitate the resolution of claims over e-commerce transactions.
4. Member States shall endeavour to recognise the importance of the principle of technology neutrality and

---

¹ The ATISA shall be deemed to be a relevant ASEAN agreement under this paragraph regardless of the date of entry into force of the ATISA.

recognise the need for alignment in policy and regulatory approaches among Member States to facilitate cross border e-commerce.

ARTICLE 6 COOPERATION

1. Each Member State shall cooperate in areas including:
  - (a) Information and Communication Technology (ICT) infrastructure;
  - (b) education and technology competency;
  - (c) online consumer protection;
  - (d) e-commerce legal and regulatory frameworks;
  - (e) electronic transaction security, including protection of online personal information;
  - (f) electronic payment and settlement;
  - (g) trade facilitation;
  - (h) intellectual property rights;
  - (i) competition;
  - (j) cybersecurity; and
  - (k) logistics to facilitate e-commerce.

2. Each Member State shall undertake the following cooperation initiatives, as appropriate:
  - (a) sharing of information and experiences, and identifying best practices;

- (b) implementing programmes or projects to provide assistance to Member States to enhance their domestic regulatory frameworks in support of e-commerce and to promote broader application of e-commerce; and
- (c) establishing cooperation mechanisms among competent authorities to facilitate prompt investigation and resolution of fraudulent incidents related to e-commerce transactions and other matters agreed to by Member States.

ARTICLE 7 FACILITATING CROSS-BORDER E-COMMERCE

1. Paperless Trading

Each Member State shall expand the use of electronic versions of trade administration documents and facilitate the exchange of electronic documents through the use of ICT consistent with the provisions of the *ASEAN Agreement on Customs* signed on 30 March 2012 in Phnom Penh, Cambodia, and other international agreements on paperless trading to which Member States are parties.

2. Electronic Authentication and Electronic Signatures

- (a) Except in circumstances otherwise provided for under its laws and regulations, a Member State shall not deny the legal validity of a signature solely on the basis that the signature is in electronic form.

Note: Cambodia, Lao PDR and Myanmar shall not be obliged to implement subparagraph (a) for a period of five years after the date of entry into force of this Agreement.

- (b) Each Member State shall maintain or adopt, as soon as practicable, measures based on international norms for electronic authentication that:
  - (i) permit participants in electronic transactions to determine the appropriate authentication technologies and implementation models for their electronic transactions;
  - (ii) do not limit the recognition of authentication technologies and implementation models; and
  - (iii) permit participants in electronic transactions to have the opportunity to prove that their electronic transactions comply with that Member State's laws and regulations with respect to authentication.
- (c) Notwithstanding subparagraph (b), each Member State may require that, for a particular category of electronic transactions, the method of authentication meet certain performance standards or be certified by an authority accredited in accordance with the laws and regulations of that Member State.
- (d) Each Member State shall encourage the use of interoperable electronic authentication.

3. Online Consumer Protection

- (a) Member States recognise the importance of adopting and maintaining transparent and effective consumer protection measures for e-commerce as well as other measures conducive to the development of consumer confidence.
- (b) Each Member State shall provide protection for consumers using e-commerce that affords a similar

level of protection to that provided for consumers of other forms of commerce under its relevant laws, regulations and policies.

Note: Cambodia, Lao PDR and Myanmar shall not be obliged to implement subparagraph (b) for a period of five years after the date of entry into force of this Agreement.

- (c) Member States recognise the importance of cooperation between their respective competent authorities in charge of consumer protection on activities related to e-commerce in order to enhance consumer protection.

4. Cross-border Transfer of Information by Electronic Means

- (a) Member States recognise the importance of allowing information to flow across borders through electronic means, provided that such information shall be used for business purposes, and subject to their respective laws and regulations.
- (b) Member States agree to facilitate cross-border e-commerce by working towards eliminating or minimising barriers to the flow of information across borders, including personal information, subject to appropriate safeguards to ensure security and confidentiality of information, and when other legitimate public policy objectives so dictate.
- (c) Subparagraphs (a) and (b) shall not apply to financial services and financial service suppliers as defined in the *Annex on Financial Services* of GATS.

5. Online Personal Information Protection

- (a) Each Member State shall adopt or maintain measures to protect the personal information of the

users of e-commerce.

- (b) A Member State shall not be obliged to implement subparagraph (a) before the date on which that Member State enacts laws or regulations to protect the personal information of e-commerce users.
- (c) In the development of personal information protection measures, each Member State shall take into account international principles, guidelines and criteria of relevant international bodies.

6. Location of Computing Facilities

- (a) Member States recognise that each Member State may have its own regulatory requirements regarding the use of computing facilities, including requirements that seek to ensure the security and confidentiality of communications.
- (b) Member States agree not to require, subject to their respective laws and regulations, a juridical person of another Member State and its affiliated companies to locate their computing facilities in their respective territories as a requirement for operating a business in their respective territories.
- (c) Subparagraphs (a) and (b) shall not apply to financial services and financial service suppliers as defined in the *Annex on Financial Services of GATS*.

**ARTICLE 8
CYBERSECURITY**

Member States recognise the importance of:

- (a) building the capabilities of their national entities responsible for cybersecurity including through the exchange of best practices; and
- (b) using existing collaboration mechanisms to cooperate on matters related to cybersecurity.

ARTICLE 9 ELECTRONIC PAYMENT

- 1. Member States recognise the importance of safe and secure, efficient, and interoperable e-payment systems while taking into account the readiness of each Member State in terms of capacity, infrastructure, and regulation of e-payment systems.
- 2. Each Member State shall encourage the use of safe and secure, efficient, and interoperable e-payment systems to facilitate e-commerce in accordance with its laws and regulations.

ARTICLE 10 LOGISTICS

- 1. Member States recognise the importance of efficient cross-border logistics.
- 2. Each Member State shall endeavour to lower the cost and improve the speed and reliability of supply chains.

ARTICLE 11 STAKEHOLDER ENGAGEMENT

Each Member State shall regularly engage with relevant stakeholders, including the private sector, academic institutions, international organisations, and other relevant

partners, to promote the exchange of information and generate feedback, inputs or proposals on the development of e-commerce.

ARTICLE 12 DOMESTIC REGULATORY FRAMEWORK

Each Member State shall maintain, or adopt as soon as practicable, laws and regulations governing electronic transactions taking into account applicable international conventions or model laws relating to e-commerce.

ARTICLE 13 TRANSPARENCY

1. Each Member State shall publish as promptly as possible or, where that is not practicable, otherwise make publicly available all relevant measures of general application pertaining to or affecting the operation of this Agreement. The form of publication shall include online publication where feasible.
2. Each Member State shall respond as promptly as possible to requests by another Member State for specific information on any of its measures of general application pertaining to or affecting the operation of this Agreement.

ARTICLE 14 EXCEPTIONS

Articles XIV and XIV *bis* of GATS are incorporated into and made part of this Agreement, *mutatis mutandis*.

ARTICLE 15
DISPUTE SETTLEMENT

1. The *ASEAN Protocol on Enhanced Dispute Settlement Mechanism* signed on 29 November 2004 in Vientiane, Lao PDR, or its successor, shall apply to the settlement of disputes concerning the interpretation or implementation of this Agreement.
2. Paragraph 1 shall not apply to Article 6 (Cooperation).

ARTICLE 16
INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS

1. The ASEAN Senior Economic Officials Meeting (SEOM) shall oversee the implementation of this Agreement. SEOM shall task the ASEAN Coordinating Committee on Electronic Commerce (ACCEC) to coordinate, monitor and review the implementation of this Agreement in collaboration with other ASEAN sectoral bodies, with the support of the ASEAN Secretariat.
2. SEOM shall regularly update the ASEAN Economic Ministers Meeting on the status of implementation of this Agreement based on the status reports submitted by ACCEC.

ARTICLE 17
REVIEW

Member States shall undertake a joint review² of this Agreement no later than three years from the date of entry into force of this Agreement and every three years thereafter, unless otherwise agreed by Member States. Such review shall

---

² This review shall include, but not be limited to, paragraphs 4 and 6 of Article 7 (Facilitating Cross-Border E-Commerce), as mutually agreed by Member States.

include considering the need for additional commitments under this Agreement.

ARTICLE 18 AMENDMENTS

The provisions of this Agreement may be amended by mutual agreement of the Member States in writing.

ARTICLE 19 ENTRY INTO FORCE

1. This Agreement shall enter into force upon the deposit of the instruments of ratification, approval or acceptance by the Member States with the Secretary-General of ASEAN.
2. The Secretary-General of ASEAN shall promptly notify the Member States of the deposit referred to in paragraph 1.
3. This Agreement shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN, who shall promptly furnish a certified copy thereof to each Member State.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at _____, this ____ day of _____ in the Year _____, in a single original copy in the English language.

For Brunei Darussalam:

(NAME IN BOLD AND CAPS)
(Designation)

For the Kingdom of Cambodia:

(NAME IN BOLD AND CAPS)
(Designation)

For the Republic of Indonesia:

(NAME IN BOLD AND CAPS)
(Designation)

For the Lao People's Democratic Republic:

(NAME IN BOLD AND CAPS)
(Designation)

For Malaysia:

(NAME IN BOLD AND CAPS)
(Designation)

For the Republic of the Union of Myanmar:

(NAME IN BOLD AND CAPS)
(Designation)

For the Republic of the Philippines:

(NAME IN BOLD AND CAPS)
(Designation)

For the Republic of Singapore:

(NAME IN BOLD AND CAPS)
(Designation)

For the Kingdom of Thailand:

(NAME IN BOLD AND CAPS)
(Designation)

For the Socialist Republic of Viet Nam:

(NAME IN BOLD AND CAPS)
(Designation)

- คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ -

ความตกลงว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน

รัฐบาลแห่งบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม รัฐสมาชิกแห่งสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) (ซึ่งต่อไปจะเรียกรวมกันว่า “กลุ่มรัฐสมาชิก” หรือรายประเทศว่า “รัฐสมาชิก”);

ยอมรับบทบาทของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (อีคอมเมิร์ซ) ในการขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาทางสังคมในภูมิภาคอาเซียน;

เห็นถึงคุณค่าของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยเสริมสร้างความเชื่อมโยงและความร่วมมือรายสาขาในภูมิภาคอาเซียน ตามที่ระบุในพิมพ์เขียวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (เออีซี) ค.ศ. ๒๐๒๕ ที่ได้รับการรับรองเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ค.ศ. ๒๐๑๕;

ตั้งบนพื้นฐานของข้อบทที่ ๕ (การอำนวยความสะดวกเพื่อการเติบโตของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์) ภายใต้กรอบความตกลงอาเซียนอิเล็กทรอนิกส์ ที่ลงนามโดยผู้นำอาเซียนเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ค.ศ. ๒๐๐๐ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์;

ตระหนักถึงประโยชน์สำคัญของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในการอำนวยความสะดวกการค้าและการลงทุน ข้ามพรมแดน และในการลดอุปสรรคของการเริ่มต้นธุรกิจและลดต้นทุนการดำเนินงานสำหรับธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะวิสาหกิจรายย่อย ขนาดย่อม และขนาดกลาง;

เน้นย้ำความสำคัญของการประสานงานและความร่วมมือระหว่างกลุ่มรัฐสมาชิกในการผลักดันการพัฒนา และการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในภูมิภาคอาเซียน; และ

ยอมรับความจำเป็นในการอำนวยความสะดวกธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดนในภูมิภาคอาเซียน เพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดของการบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาค

ได้ตกลงกัน ดังต่อไปนี้:

ข้อบทที่ ๑ คำนิยาม

เพื่อวัตถุประสงค์ของความตกลงนี้:

(๑) เอทีไอเอสเอ หมายถึง ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน;

- (บี) อุปกรณ์ประมวลผล หมายถึง เซิร์ฟเวอร์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลสำหรับประมวลผลหรือเก็บข้อมูลเพื่อการใช้ในเชิงพาณิชย์;
- (ซี) การยืนยันตัวตนบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง กระบวนการตรวจสอบการแสดงผลหรือการเรียกร้องสิทธิทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อที่จะสร้างระดับความมั่นใจในความน่าเชื่อถือของการแสดงผลหรือการเรียกร้องสิทธินั้น;
- (ดี) ลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ มีความหมายสำหรับรัฐสมาชิกแต่ละฝ่ายตามที่ระบุไว้ในกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของตน;
- (อี) แกดส์ หมายถึง ความตกลงทั่วไปด้วยการค้าบริการ;
- (เอฟ) นิติบุคคล หมายถึง องค์กรทางกฎหมายใดที่ก่อตั้งขึ้นโดยชอบหรือจัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายของรัฐสมาชิกที่ใช้บังคับอยู่ ไม่ว่าจะมิวัตถุประสงค์เพื่อกำไรหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่น และไม่ว่าจะเป็นของส่วนบุคคลหรือรัฐบาล รวมถึงบริษัท การจัดการสินทรัพย์เพื่อบุคคลอื่น ห้างหุ้นส่วน การร่วมทุน การเป็นเจ้าของ แต่เพียงผู้เดียว หรือสมาคม;
- (จี) นิติบุคคลของรัฐสมาชิกอีกฝ่ายหนึ่ง หมายถึง นิติบุคคลซึ่งไม่อาจจะ:
- (หนึ่ง) ก่อตั้งขึ้นหรือมิเช่นนั้นก็จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายของรัฐสมาชิกอื่นนั้น และประกอบธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญในอาณาเขตของรัฐสมาชิกนั้นหรือรัฐสมาชิกอื่นใด; หรือ
  - (สอง) ในกรณีของการให้บริการผ่านการจัดตั้งทางพาณิชย์ ซึ่งเป็นเจ้าของ หรือถูกควบคุมโดย:
    - (๑) บุคคลธรรมดาของรัฐสมาชิกนั้น; หรือ
    - (๒) นิติบุคคลของรัฐสมาชิกอื่นนั้นตามที่ระบุในอนุวรรค (หนึ่ง);
- (เอช) นิติบุคคล คือ:
- (หนึ่ง) เป็นเจ้าของ โดยบุคคลของรัฐสมาชิก หากบุคคลของรัฐสมาชิกนั้นเป็นเจ้าของเงินทุนมากกว่าร้อยละ ๕๐;
  - (สอง) ถูกควบคุม โดยบุคคลของรัฐสมาชิก หากบุคคลนั้นมีอำนาจในการเสนอชื่อกรรมการส่วนใหญ่ หรือมิฉะนั้นก็เป็นผู้มีอำนาจโดยถูกต้องตามกฎหมายในการกำกับดำเนินการดำเนินการของนิติบุคคลนั้น;

- (สาม) อยู่ในเครือ กับบุคคลอื่น เมื่อนิติบุคคลนั้นควบคุม หรือถูกควบคุมโดยบุคคลอื่นนั้น หรือเมื่อทั้งสองฝ่ายถูกควบคุมโดยบุคคลเดียวกัน;
- (ไอ) บุคคลธรรมดาของรัฐสมาชิกอีกฝ่ายหนึ่ง หมายถึง บุคคลธรรมดาผู้ซึ่งภายใต้กฎหมายของรัฐสมาชิกอื่นนั้น:
- (หนึ่ง) เป็นคนชาติหรือพลเมืองของรัฐสมาชิกนั้น; หรือ
- (สอง) มีสิทธิที่จะมีถิ่นที่อยู่ถาวรในรัฐสมาชิกนั้น ซึ่งทั้งรัฐสมาชิกนั้นและรัฐสมาชิกที่บุคคลให้บริการในนั้นให้การยอมรับผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวร และให้การปฏิบัติแก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรของตน เช่นเดียวกับที่ให้แก่คนชาติของตนอย่างชัดเจน ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรการที่มีผลต่อการค้าบริการ;
- (เจ) ข้อมูลส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลใด รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับรายบุคคลที่ถูกระบุ หรือที่สามารถระบุได้; และ
- (เค) เอกสารการค้าเนิการทางการค้า หมายถึง แบบฟอร์มที่ออก หรือควบคุมโดยรัฐสมาชิก ที่ต้องกรอกให้สมบูรณ์โดย หรือสำหรับผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออก ซึ่งเกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งออกสินค้า

ข้อบทที่ ๒ วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของความตกลงนี้ คือ เพื่อ:

- (เอ) อำนวยความสะดวกธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดนในภูมิภาคอาเซียน;
- (บี) สนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมของความเชื่อมั่นและความมั่นใจในการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในภูมิภาคอาเซียน; และ
- (ซี) กระชับความร่วมมือระหว่างกลุ่มรัฐสมาชิกเพื่อพัฒนาและเพิ่มการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อขับเคลื่อนการเติบโตอย่างทั่วถึงและลดช่องว่างการพัฒนาในภูมิภาคอาเซียน

ข้อบทที่ ๓ ขอบเขต

๑. ความตกลงนี้จะใช้บังคับกับมาตรการที่ใช้หรือคงไว้โดยรัฐสมาชิกที่มีผลต่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
๒. ความตกลงนี้จะไม่ใช่บังคับกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ

ข้อบทที่ ๔
ความสัมพันธ์กับความตกลงอื่น

๑. ไม่มีความใดในความตกลงนี้จะกระทบต่อสิทธิและข้อผูกพันที่มีอยู่ของรัฐสมาชิกภายใต้ความตกลงของอาเซียนที่เกี่ยวข้องอื่นใด ซึ่งรัฐสมาชิคนั้นเป็นภาคี
๒. ในกรณีของความไม่สอดคล้องกันระหว่างความตกลงนี้กับความตกลงของอาเซียนที่เกี่ยวข้องอื่นใด^๑ ความตกลงของอาเซียนนั้นจะมีผลบังคับเหนือกว่า ในขอบเขตของความไม่สอดคล้องกัน

ข้อบทที่ ๕
หลักการ

๑. ในการพัฒนาและการส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ บทบาทของรัฐสมาชิกแต่ละฝ่ายจะมุ่งสู่การสร้างสภาพแวดล้อมทางกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เอื้ออำนวย การสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เอื้ออำนวยและแข่งขันทางธุรกิจได้ และการปกป้องผลประโยชน์ของสาธารณะ
๒. กรอบกฎหมายและระเบียบข้อบังคับในรัฐสมาชิกแต่ละฝ่ายเพื่อสนับสนุนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์จะต้องคำนึงถึงกฎหมายแม่แบบ อนุสัญญา หลักการ หรือแนวทาง ที่ได้รับการยอมรับระหว่างประเทศ
๓. รัฐสมาชิกแต่ละฝ่ายจะสนับสนุนการใช้การแก้ไขข้อพิพาททางเลือก เพื่ออำนวยความสะดวกการแก้ไขข้อร้องเรียนเกี่ยวกับธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
๔. กลุ่มรัฐสมาชิกจะพยายามยอมรับความสำคัญของหลักการของความเป็นกลางทางเทคโนโลยี และยอมรับความจำเป็นในการทำให้นโยบายและแนวทางของระเบียบข้อบังคับสอดคล้องกันระหว่างอาเซียนเพื่ออำนวยความสะดวกพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน

ข้อบทที่ ๖
ความร่วมมือ

๑. รัฐสมาชิกแต่ละฝ่ายจะร่วมมือกันในด้านต่างๆ รวมถึง
  - (เอ) โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที);
  - (บี) ความสามารถด้านการศึกษาและเทคโนโลยี;

---

^๑ จะถือว่า เอทีไอเอสเอ เป็นความตกลงของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง ภายใต้วรรคนี้ โดยไม่ขึ้นกับวันที่เอทีไอเอสเอมีผลใช้บังคับ

- (ซี) การคุ้มครองผู้บริโภคออนไลน์;
  - (ดี) กรอบกฎหมายและระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์;
  - (อี) ความมั่นคงของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลออนไลน์;
  - (เอฟ) การชำระเงินและการชำระดุลทางอิเล็กทรอนิกส์;
  - (จี) การอำนวยความสะดวกทางการค้า;
  - (เอช) สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา;
  - (ไอ) การแข่งขัน;
  - (เจ) ความมั่นคงไซเบอร์; และ
  - (เค) โลจิสติกส์เพื่ออำนวยความสะดวกพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
๒. รัฐสมาชิกแต่ละฝ่ายจะดำเนินการตามข้อริเริ่มความร่วมมือต่อไปนี้ ตามความเหมาะสม:
- (เอ) การแบ่งปันข้อมูลและประสบการณ์ และการกำหนดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ;
  - (บี) การดำเนินแผนงานหรือโครงการเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มรัฐสมาชิกในการเสริมสร้างกรอบระเบียบข้อบังคับภายในประเทศ เพื่อสนับสนุนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และส่งเสริมการประยุกต์ใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น; และ
  - (ซี) การจัดตั้งกลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานผู้มีอำนาจ เพื่ออำนวยความสะดวกการตรวจสอบและการแก้ไขปัญหาอย่างทันท่วงที ต่อเหตุการณ์ฉ้อฉลที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และเรื่องอื่นตามที่ได้รับความเห็นชอบโดยกลุ่มรัฐสมาชิก

ข้อบทที่ ๗

การอำนวยความสะดวกพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน

๑. การค้าไร้กระดาษ

รัฐสมาชิกแต่ละฝ่ายจะขยายการใช้เอกสารการดำเนินการทางการค้าในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และอำนวยความสะดวกการแลกเปลี่ยนเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ผ่านการใช้ไอซีที ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติของ*ความตกลงอาเซียนว่าด้วยศุลกากร* ซึ่งลงนามเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ค.ศ. ๒๐๑๒

ณ กรุงพนมเปญ กัมพูชา และความตกลงระหว่างประเทศอื่นว่าด้วยการค้าไร้กระดาษ ซึ่งกลุ่มรัฐสมาชิก เป็นภาคี

๒. การยืนยันตัวบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์และลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์

(เอ) เว้นแต่ในกรณีที่มีฉะนั้นกำหนดไว้ในกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของรัฐสมาชิก รัฐสมาชิกจะไม่ ปฏิเสธความถูกต้องทางกฎหมายของลายมือชื่อด้วยเหตุผลเพียงว่าลายมือชื่ออยู่ในรูปแบบ อิเล็กทรอนิกส์เท่านั้น

หมายเหตุ กัมพูชา สปป.ลาว และเมียนมา จะยังไม่ผูกพันที่จะปฏิบัติตามอนุวรรค (เอ) ในช่วง เวลา ๕ ปี หลังจากวันที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ

(บี) รัฐสมาชิกแต่ละฝ่ายจะคงไว้หรือนำมาใช้ซึ่งมาตรการสำหรับการยืนยันตัวบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์ บนพื้นฐานของแนวปฏิบัติระหว่างประเทศโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อที่จะ:

(หนึ่ง) อนุญาตให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กำหนดเทคโนโลยีการยืนยันตัว บุคคลและรูปแบบการดำเนินการสำหรับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของตนที่เหมาะสม;

(สอง) ไม่จำกัดการยอมรับเทคโนโลยีการยืนยันตัวบุคคลและรูปแบบการดำเนินการ; และ

(สาม) อนุญาตให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีโอกาสที่จะพิสูจน์ว่าธุรกรรมทาง อิเล็กทรอนิกส์ของตนเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการยืนยันตัว บุคคลของรัฐสมาชิกนั้น

(ซี) โดยไม่คำนึงถึงอนุวรรค (บี) รัฐสมาชิกแต่ละฝ่ายอาจกำหนดว่า สำหรับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ประเภทหนึ่งโดยเฉพาะวิธีการการยืนยันตัวบุคคลต้องเป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ที่กำหนดหรือต้องได้รับการรับรองจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ได้รับการรับรองตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับของรัฐสมาชิกนั้น

(ดี) รัฐสมาชิกแต่ละฝ่ายจะส่งเสริมการใช้การยืนยันตัวบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถทำงาน ร่วมกันได้

๓. การคุ้มครองผู้บริโภคออนไลน์

(เอ) กลุ่มรัฐสมาชิกยอมรับความสำคัญของการนำมาใช้และการคงไว้ซึ่งมาตรการการคุ้มครองผู้บริโภค ที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพสำหรับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนมาตรการอื่นที่เอื้อต่อการ พัฒนาความเชื่อมั่นของผู้บริโภค

- (ปี) รัฐสมาชิกแต่ละฝ่ายจะให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภคที่ใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยมีการคุ้มครองในระดับใกล้เคียงกับที่ให้แก่ผู้บริโภคของการค้าในรูปแบบอื่นภายใต้กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และนโยบายที่เกี่ยวข้องของตน

หมายเหตุ กัมพูชา สปป.ลาว และเมียนมา จะยังไม่ผูกพันที่จะปฏิบัติตามอนุวรรค (ปี) ในช่วงเวลา ๕ ปี หลังจากวันที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ

- (ซี) กลุ่มรัฐสมาชิกยอมรับความสำคัญของความร่วมมือระหว่างหน่วยงานผู้มีอำนาจที่รับผิดชอบด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมการคุ้มครองผู้บริโภค

๔. การถ่ายโอนข้อมูลข้ามพรมแดนด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

- (เอ) กลุ่มรัฐสมาชิกยอมรับความสำคัญของการอนุญาตให้ข้อมูลไหลข้ามพรมแดนผ่านวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีเงื่อนไขว่าข้อมูลดังกล่าวจะต้องถูกใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ และขึ้นกับกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องของรัฐสมาชิก
- (บี) กลุ่มรัฐสมาชิกตกลงที่จะอำนวยความสะดวกพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน โดยการดำเนินงานไปสู่การจัดหรือการลดอุปสรรคต่อการไหลเวียนของข้อมูลข้ามพรมแดน รวมถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยขึ้นอยู่กับกรอบที่เหมาะสม เพื่อประกันความมั่นคงและความลับของข้อมูล และเมื่อวัตถุประสงค์ทางนโยบายสาธารณะที่สอดคล้องกับกฎหมายกำหนดไว้เช่นนั้น
- (ซี) อนุวรรค (เอ) และ (บี) จะไม่ใช้กับบริการทางการเงินและผู้ให้บริการทางการเงินตามที่ระบุไว้ในภาคผนวกเกี่ยวกับบริการทางการเงินของแอกเตส

๕. การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลออนไลน์

- (เอ) รัฐสมาชิกจะต้องมีหรือคงไว้ซึ่งมาตรการเพื่อปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
- (บี) รัฐสมาชิกจะไม่ต้องดำเนินการตามวรรค (เอ) ก่อนวันที่รัฐสมาชิกประกาศใช้กฎหมายหรือกฎระเบียบเพื่อปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
- (ซี) ในการพัฒนามาตรการในการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล รัฐสมาชิกจะต้องคำนึงถึงหลักการแนวทาง และหลักเกณฑ์สากล ของหน่วยงานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

๖. ที่ตั้งของอุปกรณ์ประมวลผล

- (เอ) กลุ่มรัฐสมาชิกยอมรับว่ารัฐสมาชิกอาจมีข้อบังคับด้านกฎระเบียบเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ประมวลผล รวมถึงข้อกำหนดเพื่อการรักษาความมั่นคงและความลับในการสื่อสาร
- (บี) กลุ่มรัฐสมาชิกตกลงที่จะไม่บังคับ ทั้งนี้ขึ้นกับกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของรัฐสมาชิก ให้นิติบุคคลของสมาชิกอื่นและบริษัทในเครือ ต้องติดตั้งอุปกรณ์ประมวลผลไว้ในอาณาเขตของตน ในฐานะเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจภายในอาณาเขตของตน
- (ซี) อนุวรรค (เอ) และ (บี) จะไม่ใช้กับบริการทางการเงินและผู้ให้บริการทางการเงินตามที่ระบุไว้ในภาคผนวกเกี่ยวกับบริการทางการเงินของแกตส์

ข้อบทที่ ๘
ความมั่นคงไซเบอร์

กลุ่มรัฐสมาชิกยอมรับความสำคัญของ:

- (เอ) การสร้างความสามารถของหน่วยงานระดับประเทศที่รับผิดชอบด้านความมั่นคงไซเบอร์ รวมถึงโดยผ่านการแลกเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ; และ
- (บี) การใช้กลไกความร่วมมือที่มีอยู่เพื่อร่วมมือกันในเรื่องที่เกี่ยวกับความมั่นคงไซเบอร์

ข้อบทที่ ๙
การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

- ๑. กลุ่มรัฐสมาชิกยอมรับความสำคัญของระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ปลอดภัยและมั่นคง มีประสิทธิภาพ และสามารถทำงานร่วมกันได้ โดยคำนึงถึงความพร้อมของรัฐสมาชิกแต่ละฝ่าย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความสามารถ โครงสร้างพื้นฐาน และระเบียบข้อบังคับ ของระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
- ๒. รัฐสมาชิกแต่ละฝ่ายจะสนับสนุนการใช้ระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ปลอดภัยและมั่นคง มีประสิทธิภาพ และสามารถทำงานร่วมกันได้ เพื่ออำนวยความสะดวกพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่สอดคล้องตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของตน

ข้อบทที่ ๑๐
โลจิสติกส์

- ๑. กลุ่มรัฐสมาชิกยอมรับความสำคัญของโลจิสติกส์ข้ามพรมแดนที่มีประสิทธิภาพ

๒. รัฐสมาชิกแต่ละฝ่ายจะพยายามลดต้นทุน และปรับปรุงความเร็วและความน่าเชื่อถือของห่วงโซ่อุปทานให้ดีขึ้น

ข้อบทที่ ๑๑

การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย

รัฐสมาชิกแต่ละฝ่ายจะมีส่วนร่วมกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งรวมถึงภาคเอกชน สถาบันการศึกษา องค์กรระหว่างประเทศ และหุ้นส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูล และทำให้มีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือข้อเสนอต่อการพัฒนาพหุขัยอิเล็กทรอนิกส์

ข้อบทที่ ๑๒

กรอบระเบียบข้อบังคับภายในประเทศ

รัฐสมาชิกแต่ละฝ่ายจะคงไว้หรือนำมาใช้ซึ่งกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่กำกับดูแลธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยคำนึงถึงอนุสัญญาระหว่างประเทศหรือกฎหมายแม่แบบที่เกี่ยวข้องกับพหุขัยอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ได้

ข้อบทที่ ๑๓

ความโปร่งใส

๑. รัฐสมาชิกแต่ละฝ่ายจะเผยแพร่โดยทันทีเท่าที่จะเป็นไปได้หรือ หากไม่สามารถทำได้ ก็ให้เปิดเผยต่อสาธารณะถึงมาตรการที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่มีการบังคับใช้เป็นการทั่วไป ที่เกี่ยวกับหรือที่มีผลต่อการดำเนินงานของความตกลงนี้ ทั้งนี้ รูปแบบของการเผยแพร่จะรวมถึงการเผยแพร่ออนไลน์ หากสามารถทำได้
๒. รัฐสมาชิกแต่ละฝ่ายจะตอบสนองโดยทันทีเท่าที่จะเป็นไปได้ ต่อคำร้องขอของรัฐสมาชิกอีกฝ่ายหนึ่ง สำหรับข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับมาตรการของตนใดๆ ที่มีการบังคับใช้เป็นการทั่วไป ที่เกี่ยวกับหรือที่มีผลต่อการดำเนินงานของความตกลงนี้

ข้อบทที่ ๑๔

ข้อยกเว้น

ข้อบทที่ ๑๔ และ ๑๕ ทวิ ของแกตตีให้รวมอยู่ในและเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงนี้โดยอนุโลม

ข้อบทที่ ๑๕
การระงับข้อพิพาท

๑. พิธีสารอาเซียนว่าด้วยการปรับปรุงกลไกการระงับข้อพิพาท ซึ่งลงนามเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ค.ศ. ๒๐๐๔ ณ กรุงเวียงจันทน์ สปป.ลาว หรือเอกสารที่สืบเนื่องจากนั้น จะนำมาใช้บังคับกับการระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวกับการตีความหรือการปฏิบัติตามความตกลงนี้
๒. วรรค ๑ จะไม่ใช้บังคับกับข้อบทที่ ๖ (ความร่วมมือ)

ข้อบทที่ ๑๖
การจัดการเชิงสถาบัน

๑. ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจอาเซียน (ซีออม) จะกำกับดูแลการปฏิบัติตามความตกลงนี้ ซีออมจะมอบหมายให้คณะกรรมการประสานงานด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน (เอซีซีอีซี) ประสานงาน ติดตาม และทบทวนการปฏิบัติตามความตกลงนี้ โดยการร่วมมือกับหน่วยงานรายสาขาของอาเซียน และได้รับการสนับสนุนจากสำนักเลขาธิการอาเซียน
๒. ซีออมจะรายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับสถานะการปฏิบัติตามความตกลงนี้ต่อที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างสม่ำเสมอ โดยอ้างอิงจากรายงานสถานะที่จัดทำโดยเอซีซีอีซี

ข้อบทที่ ๑๗
การทบทวน

กลุ่มรัฐสมาชิกจะดำเนินการทบทวน^๒ ความตกลงนี้ร่วมกัน ภายในเวลาไม่เกินสามปีนับจากวันที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ และทุกสามปี หลังจากนั้น เว้นแต่กลุ่มรัฐสมาชิกจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น การทบทวนเช่นว่านั้น จะรวมถึงการพิจารณาความจำเป็นสำหรับพันธกรณีเพิ่มเติมภายใต้ความตกลงนี้

ข้อบทที่ ๑๘
การแก้ไข

บทบัญญัติของความตกลงนี้อาจได้รับการแก้ไข โดยการตกลงร่วมกันของกลุ่มรัฐสมาชิกอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร

---

^๒ การทบทวนนี้จะรวมถึง แต่ไม่จำกัดเฉพาะ วรรค ๔ และวรรค ๖ ของข้อบทที่ ๗ (การอำนวยความสะดวกพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน) ตามที่ตกลงร่วมกันโดยกลุ่มรัฐสมาชิก

ข้อบทที่ ๑๘
การมีผลใช้บังคับ

๑. ความตกลงนี้จะมีผลใช้บังคับเมื่อได้มีการเก็บรักษาตราสารการอนุวัติการให้สัตยาบันหรือการยอมรับโดยกลุ่มรัฐสมาชิกกับเลขานุการอาเซียน
๒. เลขานุการอาเซียนจะแจ้งให้กลุ่มรัฐสมาชิกทราบโดยทันทีเกี่ยวกับการเก็บรักษาที่อ้างถึงในวรรค ๑
๓. ความตกลงนี้จะถูกเก็บรักษาไว้กับเลขานุการอาเซียน ผู้ซึ่งจะต้องส่งสำเนาที่ได้รับการรับรองอย่างถูกต้องให้แก่รัฐสมาชิกแต่ละฝ่ายโดยทันที

เพื่อเป็นพยานในการนี้ ผู้มีนามข้างใต้ ซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้องจากรัฐบาลของตนตามลำดับได้ลงนามความตกลงนี้

จัดทำ ที่ ... เมื่อวันที่ ... เดือน ... ในปี ... เป็นต้นฉบับเดียวในภาษาอังกฤษ

สรุปเนื้อหาร่างความตกลงว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน (ASEAN Agreement on Electronic Commerce)

๑. ความเป็นมา

๑.๑ ประเด็นพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เป็นส่วนหนึ่งของแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint 2025) ที่ผู้นำอาเซียนได้ให้การรับรองเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยอาเซียนได้มีการจัดทำแผนงานด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน ซึ่งที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) ครั้งที่ ๔๙ เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ และที่ประชุมคณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Council) ครั้งที่ ๑๖ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ ได้ให้การรับรองแผนงานดังกล่าว โดยหนึ่งในการดำเนินการตามแผนงานฯ คือการจัดทำความตกลงว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน (ASEAN Agreement on Electronic Commerce) โดยตั้งเป้าให้มีข้อสรุปและมีการลงนามภายในปี ๒๕๖๑

๑.๒ สมาชิกอาเซียนได้ประชุมเจรจาเพื่อจัดทำร่างความตกลงดังกล่าวจนแล้วเสร็จเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเศรษฐกิจอาเซียน (SEOM) ครั้งที่ ๓/๔๙ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ มีมติให้เสนอร่างความตกลงดังกล่าวต่อที่ประชุม AEM ครั้งที่ ๕๐ ที่มีขึ้นในวันที่ ๒๖ สิงหาคม - ๑ กันยายน ๒๕๖๑ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ เพื่อพิจารณาให้การรับรอง และให้สมาชิกอาเซียนดำเนินการกระบวนการภายในที่จำเป็นสำหรับการลงนามความตกลงฯ ณ ที่ประชุม AEC Council ครั้งที่ ๑๗ ที่จะมีการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ ๓๓ ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๑.๓ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างความตกลงว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน ที่จะมีการรับรองในการประชุม AEM ครั้งที่ ๕๐

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ อำนวยความสะดวกให้กับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน
- ๒.๒ พัฒนาความเชื่อมั่นของการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
- ๒.๓ ส่งเสริมการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดช่องว่างของระดับการพัฒนาและขับเคลื่อนภูมิภาคไปสู่การเติบโตอย่างทั่วถึง

๓. สาระสำคัญ

๓.๑ ความตกลงว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียนประกอบด้วย ๑๙ ข้อบท และ ๖ ข้อบทย่อย^๑

๓.๒ สาระสำคัญของความตกลงฯ อาจแบ่งได้เป็น ๕ ส่วนสำคัญ ได้แก่

๓.๒.๑ การอำนวยความสะดวกทางการค้า ได้แก่

- การส่งเสริมการค้าไร้กระดาษ สมาชิกจะต้องขยายการใช้เอกสารการดำเนินการทางการค้าในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และอำนวยความสะดวกการแลกเปลี่ยนเอกสารดังกล่าวผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ

^๑ ข้อบทที่ ๑ Definitions ข้อบทที่ ๒ Objectives ข้อบทที่ ๓ Scope ข้อบทที่ ๔ Relation to Other Agreements ข้อบทที่ ๕ Principles ข้อบทที่ ๖ Cooperation ข้อบทที่ ๗ Facilitating Cross-border E-Commerce (ประกอบด้วย ๖ ข้อบทย่อย ได้แก่ ๗.๑ Paperless Trading ๗.๒ Electronic Authentication and Electronic Signatures ๗.๓ Online Consumer Protection ๗.๔ Cross-border Transfer of Information by Electronic Means ๗.๕ Online Personal Information Protection และ ๗.๖ Location of Computing Facilities) ข้อบทที่ ๘ Cyber security ข้อบทที่ ๙ Electronic Payment ข้อบทที่ ๑๐ Logistics ข้อบทที่ ๑๑ Stakeholder Engagement ข้อบทที่ ๑๒ Domestic Regulatory Framework ข้อบทที่ ๑๓ Transparency ข้อบทที่ ๑๔ Exceptions ข้อบทที่ ๑๕ Dispute Settlement ข้อบทที่ ๑๖ Institutional Arrangements ข้อบทที่ ๑๗ Review ข้อบทที่ ๑๘ Amendments และ ข้อบทที่ ๑๙ Entry into Force

- การยืนยันตัวตนบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์และลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ สมาชิกจะไม่ปฏิเสธความถูกต้องทางกฎหมายของลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ และจะต้องมีมาตรการสำหรับการยืนยันตัวตนบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์บนพื้นฐานของแนวปฏิบัติระหว่างประเทศโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

๓.๒.๒ การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยสำหรับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

- การคุ้มครองผู้บริโภคออนไลน์ สมาชิกจะต้องมีมาตรการในการคุ้มครองผู้บริโภคที่ใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ในระดับที่ใกล้เคียงกับความคุ้มครองผู้บริโภคของการค้าในรูปแบบอื่น

- การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลออนไลน์ สมาชิกจะต้องมีมาตรการในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลออนไลน์ โดยคำนึงถึงหลักการ แนวทาง และหลักเกณฑ์สากล

- ความมั่นคงไซเบอร์ สมาชิกให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสามารถของหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องความมั่นคงไซเบอร์ รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือในอาเซียนเกี่ยวกับเรื่องนี้

- ความโปร่งใส สมาชิกจะต้องเผยแพร่มาตรการที่เกี่ยวข้องกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะการเผยแพร่ข้อมูลออนไลน์ หากสามารถทำได้

- กรอบระเบียบข้อบังคับภายในประเทศ สมาชิกจะต้องมีมาตรการที่กำกับดูแลธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยคำนึงถึงอนุสัญญาระหว่างประเทศหรือกฎหมายแม่แบบที่เกี่ยวข้องกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

๓.๒.๓ การส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน

- การถ่ายโอนข้อมูลข้ามพรมแดนด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ สมาชิกตกลงที่จะดำเนินการเพื่อลดอุปสรรคต่อการไหลเวียนของข้อมูลข้ามพรมแดนเพื่อส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยขึ้นอยู่กับ การป้องกันที่เหมาะสมเพื่อประกันความมั่นคงและความลับของข้อมูล และเพื่อวัตถุประสงค์ทางนโยบายสาธารณะ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงสาขาบริการทางการเงิน

- การไม่ต้องตั้งอุปกรณ์ประมวลผลไว้ในประเทศ สมาชิกตกลงว่าจะไม่กำหนดให้ต้องตั้งอุปกรณ์ประมวลผล หรือเซิร์ฟเวอร์ ไว้ในประเทศ ในฐานะเงื่อนไขในการทำธุรกิจ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงสาขาบริการทางการเงิน และขึ้นกับกฎระเบียบภายในประเทศ

- การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ สมาชิกให้ความสำคัญและส่งเสริมระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ปลอดภัยและมั่นคง มีประสิทธิภาพ และทำงานร่วมกันได้

- โลจิสติกส์ สมาชิกให้ความสำคัญกับโลจิสติกส์ข้ามพรมแดนที่มีประสิทธิภาพ โดยจะพยายามลดต้นทุน และปรับปรุงความเร็วและความน่าเชื่อถือของห่วงโซ่อุปทานให้ดีขึ้น

๓.๒.๔ ความร่วมมือระหว่างสมาชิก และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- สมาชิกจะพัฒนาความร่วมมือระหว่างกันต่อไป โดยผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ การจัดโครงการเพื่อพัฒนากฎระเบียบภายในประเทศ รวมทั้งความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ฉ้อฉล

- สมาชิกจะส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล และรับฟังความเห็นในการพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

๓.๒.๕ ข้อบททั่วไป ที่เกี่ยวข้องกับการนำความตกลงฯ ไปบังคับใช้ ได้แก่ คำนิยาม วัตถุประสงค์ ขอบเขต ความสัมพันธ์กับความตกลงอื่น หลักการ ข้อยกเว้น การระงับข้อพิพาท การจัดการเชิงสถาบัน การทบทวน การแก้ไข และการมีผลใช้บังคับ

สรุปผลการประชาพิจารณ์ร่างความตกลงว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน

ความเป็นมา

- พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เป็นส่วนหนึ่งของแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint ๒๐๒๕) ที่ผู้นำอาเซียนได้ให้การรับรองเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา อาเซียนได้จัดทำแผนงานด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน ซึ่งที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers' Meeting: AEM) ครั้งที่ ๔๙ เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ และที่ประชุมคณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Council) ครั้งที่ ๑๖ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ ได้ให้การรับรองแผนงานดังกล่าว โดยหนึ่งในการดำเนินการตามแผนงานดังกล่าว คือ การจัดทำร่างความตกลงว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน (ASEAN Agreement on Electronic Commerce)

- ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ประชุมเจรจาเพื่อจัดทำร่างความตกลงฯ จนได้ข้อสรุปเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ และที่ประชุม AEM ครั้งที่ ๕๐ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม - ๑ กันยายน ๒๕๖๑ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ได้ให้การรับรองร่างความตกลงฯ แล้ว ขณะนี้ สมาชิกอาเซียนอยู่ระหว่างการดำเนินการกระบวนการภายในที่จำเป็นสำหรับการลงนามร่างความตกลงฯ ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ ๓๓ ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

การดำเนินการ

- ในการเจรจาจัดทำร่างความตกลงว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ได้ดำเนินการหารือและขอความเห็นกับหน่วยงานต่างๆ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า/กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ) กระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) กระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และกรมศุลกากร) ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

การสัมมนารับฟังความคิดเห็น

- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูล สำคัญ โอกาสและผลกระทบ และแนวการใช้ประโยชน์ของร่างความตกลงว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน โดยได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยได้จัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อความตกลงฯ ณ กรุงเทพฯ และต่างจังหวัด รวมทั้งสิ้น ๕ ครั้ง ดังนี้

วันที่	สถานที่	จำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนา
วันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑	โรงแรมวังใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๘๘ คน
วันอังคารที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑	โรงแรมเซ็นทาราและคอนเวนชันเซ็นเตอร์อุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	๒๐๑ คน

วันที่	สถานที่	จำนวนผู้เข้าร่วม สัมมนา
วันจันทร์ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑	โรงแรมโกลเด้น ซิตี้ ระยอง จังหวัดระยอง	๙๓ คน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑	โรงแรมดวงตะวัน เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่	๙๑ คน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑	โรงแรม The Emerald กรุงเทพฯ	๑๖๐ คน
คนเข้าร่วมสัมมนารวมทั้งสิ้น		๖๓๓ คน

• จากผลการประชุม/หารือ และการจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นการจัดทำร่างความตกลงว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน ที่มีผู้เข้าร่วมรับฟังกว่า ๖๐๐ คน พร้อมทั้งเปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านช่องทางออนไลน์ต่างๆ อาทิ Website, Facebook และแอปพลิเคชัน DTN Drive ของกรมฯ ทุกฝ่ายเห็นด้วยกับการจัดทำร่างความตกลงว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน เนื่องจากพันธกรณีส่วนใหญ่จะอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายภายในของแต่ละประเทศสมาชิก และยังให้ความยืดหยุ่นในการปฏิบัติและมีข้อยกเว้นในประเด็นอ่อนไหวด้วย เช่น การดำเนินการต่างๆ ให้ขึ้นกับกฎหมายและกฎระเบียบภายในของประเทศสมาชิก หรือกำหนดให้ดำเนินการโดยเร็วที่สุดเท่าที่พร้อมจะทำได้ เป็นต้น ร่างความตกลงว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียนจึงไม่ได้ส่งผลให้ไทยต้องปรับแก้กฎหมายที่บังคับใช้อยู่ และการจัดทำร่างความตกลงฯ ยังจะเป็นประโยชน์ต่อ ๑) ผู้ใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ทั้งผู้ประกอบการและผู้บริโภค เนื่องจากจะเป็นการส่งเสริมให้เกิดการอำนวยความสะดวกทางการค้า และเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่สร้างความเชื่อมั่นทั้งในเรื่องของการคุ้มครองผู้บริโภค การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และ ๒) หน่วยงานภาครัฐ เนื่องจากความตกลงฯ กำหนดให้มีการดำเนินการความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในด้านต่างๆ อาทิ โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การส่งเสริมด้านการศึกษาและเทคโนโลยี และระบบโลจิสติกส์ อันจะมีส่วนช่วยในการลดช่องว่างด้านดิจิทัล และยังส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศด้วย

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

Department of Trade Negotiations
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

563 ถนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองนทบุรี จังหวัดนทบุรี 11000

โทร: 02 507 7555, 02 507 7444 โทรสาร: 02 547 5612

Department of Trade Negotiations, Ministry of Commerce

563 Nonthaburi Rd., Tambon Bang Kraso, Amphoe Mueang Nonthaburi,
Chang Wat Nonthaburi 11000

Tel: (66) 02 507 7555, 02 507 7444 Fax: (66) 02 547 5612

www.dtn.go.th